

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 21 lipca 2015 r.

Poz. 2702

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-4131.196.2015 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 20 lipca 2015 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.) stwierdzam nieważność **uchwały Nr VIII/48/15 Rady Gminy Wilczęta z dnia 24 czerwca 2015 r.** w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wilczęta w części dotyczącej: **§ 1 pkt 9, § 4 ust. 4, § 6, § 12 oraz § 12 ust. 2 regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały oraz załącznika nr 1 i załącznika nr 2 do regulaminu.**

Uzasadnienie

W załączniku do uchwały, o której mowa na wstępie Rada Gminy Wilczęta działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r., o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) uchwaliła regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wilczęta- zwany dalej regulaminem.

Zdaniem organu nadzoru, postanowienia § 1 pkt 9, § 4 ust. 4, § 6, § 12 ust. 2 regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały, załącznika nr 1 oraz załącznika nr 2 do regulaminu rażąco naruszają prawo. W myśl art. 90f ustawy o systemie oświaty, rada gminy uchwała regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy, kierując się celami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym określa w szczególności:

- 1) sposób ustalenia wysokości stypendium szkolnego w zależności od sytuacji materialnej uczniów i ich rodzin oraz innych okoliczności, o których mowa w art. 90d ust.1 ;
- 2) formy, w jakich udziela się stypendium szkolne w zależności od potrzeb uczniów zamieszkałych na terenie gminy,
- 3) tryb i sposób udzielania stypendium szkolnego;
- 4) tryb i sposób udzielania zasiłku szkolnego w zależności od zdarzenia losowego.

Powołany przepis ustawy o systemie oświaty wskazuje ramy działania rady gminy przy uchwalaniu regulaminu pomocy materialnej dla uczniów.

Rażącym naruszeniem prawa jest regulacja § 1 pkt 9 regulaminu zawierająca definicję zdarzenia losowego uprawniającego do przyznania zasiłku szkolnego. Zgodnie z tym przepisem „użyte w regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Wilczęta określenia oznaczają: zdarzenie losowe- śmierć lub ciężka choroba członka rodziny, zdarzenie wypadkowe z poważnymi konsekwencjami zdrowotnymi lub materialnymi, zdarzenie związane z oddziaływaniem sił przyrody, powódź, pożar itp.”. Radzie gminy nie przysługuje prawo definiowania, co jest zdarzeniem losowym uprawniającym do uzyskania zasiłku szkolnego, gdyż rada gminy nie jest upoważniona do konstruowania definicji legalnych pojęć użytych w ustawach. Rada nie może określać katalogu zdarzeń losowych, gdyż z woli ustawodawcy pojęcie to ma charakter niedookreślony, w ten sposób obejmując możliwie szeroki wachlarz sytuacji faktycznych,

objętych dyspozycją normy prawnej zawartej w art. 90e ustawy o systemie oświaty. Podobne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 16 maja 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 263/12.

W § 4 ust. 4 regulaminu oraz załączniku nr 1 do regulaminu Rada zawarła zapisy dotyczące wzoru wniosku o przyznanie stypendium socjalnego, a w § 12 ust. 2 oraz załączniku nr 2 do regulaminu zawarła zapisy dotyczące wzoru wniosku o przyznanie zasiłku szkolnego. Ustalanie wzorów wniosku nie mieści się w delegacji ustawowej określonej w art. 90f ustawy o systemie oświaty. Elementy jakie powinien zawierać wniosek o przyznanie stypendium lub zasiłku szkolnego określa art. 90n ust. 4, ust. 5 i 5a ustawy o systemie oświaty.

W ramach powyższej delegacji wynikającej z art. 90f ustawy o systemie oświaty, nie mieści się również zapis § 6 ust. 1 regulaminu, nakładający na wnioskodawców obowiązek informowania o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego. Z art. 90f ustawy w żaden sposób nie wynika uprawnienie organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do nałożenia na wnioskodawcę jakichkolwiek obowiązków informacyjnych.

Za zgodne z prawem nie mogą również zostać uznane postanowienia § 6 ust. 2-4 regulaminu przewidujących cofnięcie lub wstrzymanie stypendium szkolnego w przypadku ustania przyczyn, które stanowiły podstawę jego przyznania (ust. 2), tryb ściągnięcia nienależnie pobranego stypendium szkolnego na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (ust. 3) oraz wskazujących, iż kwotę stypendium podlegającą zwrotowi oraz termin jej zwrotu ustala Wójt Gminy Wilczęta w drodze decyzji administracyjnej (ust.4). Ponadto, wykraczają poza zakres upoważnienia ustawowego przepisy § 6 ust. 5 i 6, określające możliwość odstąpienia od żądania zwrotu kwot stypendiów na mocy decyzji administracyjnej Wójta Gminy Wilczęta. Należy uznać, że Rada określając przypadki utraty prawa do otrzymania stypendium szkolnego oraz tryb cofnięcia stypendium działała bez podstawy prawnej.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowo-administracyjnego uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Przepis udzielający kompetencji prawodawczej podlega wykładni dosłownej, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco.

Każde wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie normy upoważniającej i zarazem konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

Stąd też postanowiono jak w sentencji rozstrzygnięcia

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski